

Terrasses plenes de turisme un diumenge al matí a la plaça dels Herois de Puigcerdà

ARXIU/M.S.

El turisme substitueix la població jove de la Cerdanya per adults de classe mitjana

► Un estudi evidencia el procés de gentrificació que viu la comarca amb una inversió de la piràmide d'edat des del 1995

Miquel Spa
PUIGCERDÀ

La Cerdanya ha substituït la problemàtica del despoblament que vivia el Pirineu a mig segle passat amb un altre moviment migratori que sota el nom de gentrificació constitueix una substitució de població. El motor d'aquest moviment és el turisme, que encareix la vida a la comarca obligant els joves locals a marxar-ne i, gràcies també a les noves tecnologies, atrau nous veïns de mitjana edat amb un nivell adquisitiu alt. L'estudi Gentrificació i turificació a la Cerdanya? de Pep Vivas, Josep Maria Prat, Jorge Sánchez, Laia Aleu i Andrés Di Maso posa negre sobre blanc sobre aquest procés a la vall en aquest inici de segle XXI.

Des de mitja dècada dels anys 90 fins l'any 2020, la Cerdanya ha registrat un augment de població. Dels 12.702 habitants que tenia l'any 1995, va passar a tenir-ne el desembre del 2020 19.107, una xifra que suposa un augment de 50,4% en vint-i-cinc anys. Si se centra l'anàlisi en els grups d'edat, s'observa que el grup de cerdans fins als 19 anys, ha passat en un quart de segle a representar el 21,6% de la població a ser el 18%, és a dir que ha reduït el seu pes en la població en 3,5 punts. En paral·lel el grup d'edat d'entre 19 i 65

anys ha passat de ser el 60,3% a la Cerdanya a representar el 63,2% del total, és a dir que ha registrat un augment de 2,8 punts percentuals. En canvi, el tercer grup d'edat, el que comprèn a partir dels 65 anys, s'ha mantingut pràctica-

ment en el mateix percentatge, sent el 18% l'any 1995 i el 17,9% l'any 2020. Així, la piràmide d'edat de la Cerdanya evidencia un envelleïment general, amb un dibuix que mostra una base jove prima i una part superior més volumino-

sa formada per la gent d'edat adulta i gran.

L'anàlisi d'aquesta nova realitat social a la comarca constata alhora un augment en el nivell d'estudis de la població, fet que ho genera el fet que una gran part dels

nous residents arriben a la Cerdanya amb feines qualificades i un nivell acadèmic alt en un entorn econòmic que es poden permetre. Així, el 16,3% de la població de la comarca té un nivell d'estudis d'educació primària o inferior; el 28,4% té estudis de primer grau; el 25,5% té estudis de segon grau i el 29,8% ha cursat estudis de tercer grau. En els dos grups intermitjos, d'estudis de primer i segon grau, la Cerdanya supera la mitjana de Catalunya, amb un punt i dos percentuals respectivament.

L'estudi apunta que aquest escenari «podria explicar-se per la dificultat d'accés a l'habitatge; aquest augment de població no ha estat fruit de creixement natural, diferència entre naixements i defuncions, sinó que ha estat propiciat pel desplaçament dels municipis de la comarca d'altres persones amb migracions internes i externes. Fonamentalment els desplaçaments a la comarca s'han produït mitjançant migracions internes, venint, per ordre d'importància, persones de la resta de Catalunya, de la mateixa comarca i de la resta d'Espanya. A més, també la comarca ha estat receptora de població d'origen estranger». L'estudi conclou en aquest apartat que «la hipòtesi més raonable és que la població novvinguda, amb més nivells d'educació, està reemplaçant la població preexistent».

La capacitat econòmica de l'elit cerdana creix i la dels sectors populars retrocedeix

MIQUEL SPA, BELLVER DE CERDANYA

Un dels factors clau en l'estudi del moviment de població és l'econòmic i, doncs, l'evolució de la renda familiar bruta disponible (RFBD). L'anàlisi posa de manifest que l'economia dels cerdans ha anat lligada en l'últim quart de segle a la crisi de la cons-

trucció del 2008, la recuperació a partir del 2015 i la nova devallada per la pandèmia afectant sobretot la classe treballadora. En contraposició, el procés de gentrificació estableix una evolució positiva dels sous alt i mitjà-alt i una evolució negativa dels sous mig-baixos. En aquest context,

els indicadors de l'Impost de la Renda (IRPF) dels cerdans respecte tota Catalunya constata una menor evolució a la vall. La mitjana de la base imposable a Cerdanya va ser el 2000 de 10.587 euros i la catalana de 11.983. L'any 2020 van ser 21.634 i 24.984 respectivament.

Una promoció de cases en construcció a Bellver de Cerdanya

ARXIU/M.S.